

Oppilaaksiottamisen periaatteet perusopetuksessa/toissijainen oppilaaksiotto 1.9.2022 alkaen

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 25.08.2022 § 74
481/12.01.00/2022

Valmistelija

sivistysjohtaja petri.kakonen@karkola.fi puh. 044-770 2130<

Lähikoulun osoittaminen (ensisijainen oppilaaksiotto)

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle perusopetuslaissa tarkoitettua opetusta saavalle lähikoulun (ensisijainen oppilaaksiotto). Perusopetuslain 4§:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Lisäksi kunta on velvollinen järjestämään oppivelvollisuuden alkamisvuonna esiopetusta oppivelvollisuuslain 2 §:n 3 momentissa tarkoitettua pidennettyä oppivelvollisuuden piirissä oleville lapsille ja niille lapsille, jotka perusopetuslain 27 §:n nojalla aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin. Kunnan velvollisuus järjestää perusopetusta lakkaa oppilaan päättäessä perusopetuksen suorittamisen siten kuin oppivelvollisuuslain 26 §:n 1 momentissa säädetään. Kunta voi järjestää tässä laissa tarkoitettua palvelua itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa taikka hankkia ne perusopetuslain 7 tai 8 §:ssä tarkoitettua perusopetuksen järjestäjältä. Kunta voi hankkia esiopetuspalvelut myös muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta.

Päijät-Hämeen kunnilla on käytössään (sekä Kärkölässä ja Mäntsälällä maantieteellisesti rajoitetusti) yhteiset kuntien väliset sopimusperusteiset kustannusten jaosta esiopetuksen, yleisopetuksen vuosiluokkien 1-6, yleisopetuksen vuosiluokkien 7-9 sekä luokkamuotoisen erityisopetuksen osalta silloin, kun koulutuksen järjestäjä (asuinkunta) on osoittanut koulupaikaksi (lähikouluksi) muun kuin asuinkuntansa koulun. Asuinkunnan ja vastaanottavan kunnan kustannuskompensaatiosopimus turvaa esiopetusta, perusopetusta, koululaisten iltapäivätoimintaa ja esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta järjestävän kunnan todellisten kustannusten ja kotikuntakorvauksen välisen erotuksen laskuttamisen asuinkunnalta. Erikseen sovittavia asioita ovat lisäksi kouluterveydenhuollon ja oppilashuollon kustannukset sekä koulukuljetukseen liittyvät kustannukset. Sopimuksen mukaan opetuksenjärjestäjälle kunnalle jää mahdollisuus purkaa sopimus päättymään 6 kk irtisanomisajan puitteissa, kun sen jatkaminen ei ole järjestäjäkunnan edun mukaista.

Toissijainen oppilaaksiotto

Perusopetuslain 28 §:n 2 momentin mukaan oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin kunnan osoittamaan lähikouluun (toissijainen oppilaaksiotto). Tällöin päätöksen oppilaaksiotosta tekee vastaanottava kunta.

Opetuksen järjestämiseen toisessa kunnassa asuvalle oppilaalle sisältyy vastaanottavalle kunnalle kustannusriski, jota on etukäteen vaikea

ennakoida ja lisäkustannusten konkretisoituessa ne jäävät vastaanottavan kunnan maksettavaksi. Lisäksi opetukseen valitun oppilaan nuoremmilla sisaruksilla on ollut yleisesti sisaruusperusteeseen liittyvä oikeus päästä samaan kouluun. Valtio maksaa vastaanottavalle kunnalle ulkopaikkakuntalaiselle oppilaalle järjestetyn opetuksen kustannusten kattamiseen kotikuntakorvauksen. Se ei tällä hetkellä kata kokonaisuudessaan opetuksen järjestämisestä aiheutuvaa keskimääräistä kustannusta Kärkölen järjestämän opetuksen osalta. Mikä opetukseen valittu ulkopaikkakuntalainen oppilas tarvitsee keskimääräistä enemmän oppimisen ja koulunkäynnin tukea sekä eriasteisia oppilashuoltopalveluja jäävät lisäkustannukset vastaanottavan kunnan maksettavaksi, eikä niitä voi laskuttaa asuinkunnalta, jolla on järjestämisvastuu tuottaa kyseisen oppilaan tarvitsemat palvelut. Myöskään oppilaaksiottoa ei voi purkaa, kuten voidaan tehdä kustannusten kompensaatiosopimuksen osalta ensisijaisessa oppilaaksiotossa. Jos ulkopaikkakuntalaisen oppilaan opetuksen järjestämisen kustannusvaikutusta laskettaessa huomioidaan vain oppilaskohtaiset materiaali- ja tarvikekustannukset, kotikuntakorvaus riittää kattamaan opetuksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset.

Toissijaisen oppilaaksioton kriteerit

Ulkopaikkakuntalaisen lapsen oppilaaksiotto ei saa aiheuttaa lisäopetusryhmän (sis. myös perusopetuksen valinnaisaineryhmän) perustamistarvetta esiopetuksessa, yleisopetuksen vuosiluokilla 1-6, yleisopetuksen vuosiluokilla 7-9 eikä luokkamuotoisessa erityisopetuksessa, eikä ennakkotietoihin perustuen keskimääräistä suurempaa oppilaskohtaista oppilashuollollista palveluntarvetta.

Opetukseen (esi-/perusopetus) valittu ei ole oikeutettu koulumatkaetuuteen, vaan oppilaan koulumatkoista ja niistä aiheutuvista kustannuksista vastaa oppilaan huoltaja.

Opetukseen valitun oppilaan sisaruksilla ei ole sisaruusperusteeseen liittyvää oikeutta päästä oppilaaksi samaan kouluun.

Toissijainen oppilaaksiotto tehdään määräaikaisena enintään kahdeksi lukuvuodeksi kerrallaan.

Esittelijä

sivistysjohtaja Petri Käkönen

Päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä toissijaisen oppilaaksioton kriteerit selosteen mukaisesti ja määrää ne käyttöönotettavaksi 1.9.2022 alkaen.

Päätös

Käytyyn keskusteluun perustuen sivistysjohtaja täsmensi toissijaisen oppilaaksioton kriteerejä perusopetuksen valinnaisryhmien perustamiseen liittyen. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päätti hyväksyä toissijaisen oppilaaksioton kriteerit perusopetuksen valinnaisryhmien perustamistarvetta koskevalla täsmennyksellä ja määräsi kriteerit käyttöönotettaviksi 1.9.2022 alkaen.

Toissijaisen oppilaaksioton kriteerit

Ulkopaikkakuntalaisen lapsen oppilaaksiotto ei saa aiheuttaa

lisäopetusryhmän (pl. perusopetuksen valinnaisaineryhmät)
perustamistarvetta esiopetuksessa, yleisopetuksen vuosiluokilla 1-6,
yleisopetuksen vuosiluokilla 7-9 eikä luokkamuotoisessa
erityisopetuksessa, eikä ennakkotietoihin perustuen keskimääräistä
suurempaa oppilaskohtaista oppilashuollollista palveluntarvetta.

Opetukseen (esi-/perusopetus) valittu ei ole oikeutettu koulumatkaetuuteen,
vaan oppilaan koulumatkoista ja niistä aiheutuvista kustannuksista vastaa
oppilaan huoltaja.

Opetukseen valitun oppilaan sisaruksilla ei ole sisarusperusteeseen
liittyvää oikeutta päästä oppilaaksi samaan kouluun.

Toissijainen oppilaaksiotto tehdään määräaikaisena enintään kahdeksi
lukuvuodeksi kerrallaan.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Jakelu

rehtori
varhaiskasvatuksen johtaja